

Ledovce jsou pro přežití lidstva klíčové - jak jsme na tom ale se zajištěním vodních zdrojů a jejich ochranou u nás?

21.3.2025 - Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

Organizace spojených národů vyhlásila hlavním mottem letošního Světového dne vody, který si připomínáme každoročně 22. března, „Glacier Preservation“, tedy „Ochrana ledovců“. Ledovce pokrývají asi 10 % zemského povrchu a obsahují přibližně 75 % světových zásob sladké vody. Jsou tedy jedním z nejdůležitějších zdrojů sladké vody na světě. Avšak v důsledku globálního oteplování tají rychleji než kdykoli předtím, a to má velmi vážné, dalekosáhlé důsledky pro životní prostředí i pro lidské společenství. Tání ledovců výrazně ovlivňuje i podnebí a koloběh vody na našem území, kde již ledovce nenajdeme.

Tématu Světového dne vody, včetně zásadních aspektů českého vodního hospodářství, se věnovala odborná konference, konaná dnes v Kongresovém centru Praha za účasti ministra zemědělství Marka Výborného, ministra životního prostředí Petra Hladíka, předsedy představenstva Svazu vodního hospodářství ČR Petra Kubaly, ředitele Sdružení oborů vodovodů a kanalizací ČR Viléma Žáka, Jany Krutákové, předsedkyně výboru pro životní prostředí PSP ČR, Michala Kučery, předsedy zemědělského výboru PSP ČR a zástupců CzWA.

„Ochrana ledovců je zcela jistě náročný a komplikovaný celosvětový úkol, který vyžaduje součinnost politiků a politickou vůli, aktivní zapojení vědeckého výzkumu, technologických inovací a veřejného povědomí v mezinárodním měřítku, protože do jisté míry ovlivňuje vodní poměry na celé Zemi, tedy i u nás,“ řekl **ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL)**.

Ministerstvo zemědělství (MZe) podporuje opatření vedoucí k zmírnění negativních dopadů sucha a nedostatku vody, a to jak z hlediska množství i kvality povrchových a podzemních vod. Z hodnocení naplňování Koncepce na ochranu před následky sucha za rok 2024 vyplývá, že MZe na tato vodohospodářská opatření poskytlo 3,6 miliardy korun, a to především na efektivní technická opatření k akumulaci vody a k podpoře zásobování obyvatel pitnou vodou. *„Také pro letošek plánujeme 40 projektů pro posílení infrastruktury vodovodů a kanalizací ke zmírnění negativních dopadů sucha a nedostatku vody. Počítáme s podporou 650 milionů korun. A počítáme i s podporou minimálně stovky akcí ve výši jedné miliardy korun v rámci dotačního programu rozvoje infrastruktury vodovodů a kanalizací,“* dodal ministr Marek Výborný.

„Tání světových ledovců je jedním z nejviditelnějších projevů změny klimatu. I Mezivládní panel pro změnu klimatu (IPCC) konstatoval, že postupně bude docházet k vzestupu hladiny spojeného s táním ledu v Antarktidě a Grónsku, a ohrozí tak pobřežní regiony, malé ostrovní státy i velké metropole jako je například New York. Nesmíme zapomínat ani na evropské horské ledovce, které mizí závratnou rychlostí. Tento proces už může do jisté míry ovlivnit klima na našem kontinentu, což má dopad také na naši zemi. Proto je důležité pokračovat jak ve snižování emisí skleníkových plynů, tak zejména v ochraně ekosystémů i vodních zdrojů. Klimatická změna s sebou přináší rovněž extrémy, které zažíváme i u nás. Na jednu stranu velká sucha, na druhou stranu povodně, jako jsme zažili loni v září. Je proto zásadní investovat do adaptačních opatření od zadržování vody v krajině, přes obnovu půdy až po opatření proti povodním, o což se na Ministerstvu životního prostředí dlouhodobě snažíme. Stejně tak potřebujeme investice do nových zdrojů pitné vody, ale také do šetření vodou a

jejího lepšího čištění, což představuje například podpora vybudování domovních čistíren odpadních vod, kterou jsme nedávno pro obce vyhlásili," uvedl **ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL)**.

Předseda představenstva Svazu vodního hospodářství (SVH ČR) a generální ředitel státního podniku Povodí Vltavy Petr Kubala v souvislosti se zdroji vody v ČR uvedl: „Když se podíváme na aktuální hydrologickou situaci, tak je podobná té z posledních let, kdy máme v průběhu zimního období čím dál tím méně zásob vody ve sněhu. Poslední roky sníh většinou napadne v listopadu a prosinci, potom roztaje v období, kdy ta voda není využita vegetací, ani jiným způsobem a oteče. Na jaře bývá sníh pouze ve vyšších polohách, ale úplně chybí ve středních polohách, kde se odehrává podstatná část doplňování zejména zdrojů podzemních vod a také využití vody pro nové vegetační období. Různé klimatické scénáře nám bohužel neskytají výhledově lepší obrázek, proto budoucnost zdrojů vody pro zásobování obyvatel pitnou vodou, zdrojů vody pro energetiku i průmysl, zkrátka pro zachování nezbytných potřeb člověka, závisí na tom, jaká opatření zavedeme již dnes. Ukazuje se, že chybí ještě několik vodních nádrží na území naší republiky, kde bude možné takto nevyužitou vodu zadržet a nakládat s ní, když bude potřeba. Podporou retence vody v krajině a akumulací vody ve vodních nádržích –tudy vede cesta. Vodní blahobyt pomalu končí a v našich podmínkách to platí dvojnásob.“

Ředitel a člen představenstva Sdružení oboru vodovodů a kanalizací (SOVAK ČR) Vilém Žák dodává: „Nejenom stav ledovců bezprostředně souvisí s klimatickým vývojem, který ukazuje, že v jeho důsledku nás čeká z hlediska vodohospodářského velmi složité období. Příkladem z tohoto pohledu mohou být i loňské ničivé povodně. Materiální škody se nevyhnuly ani vodohospodářské infrastruktuře. Zasaženy byly zdroje vody, úpravny vody i distribuční síť a rovněž stokové sítě a čistírny odpadních vod. Doufám, že po těchto zkušenostech se již nenajde nikdo, kdo by zpochybňoval potřebu propojování vodárenských soustav, jako efektivního adaptačního nástroje. Jsem rád, že kompetentní pracovníci ministerstva zemědělství jsou si toho vědomi a projekty na propojování vodárenských soustav systematicky podporují.“

Vazbu negativního dopadu tání ledovců na situaci v našich podmínkách komentuje i **předseda Asociace pro vodu ČR (CzWA) David Stránský**: „Poslední ledovec na Šumavě dle geografů roztál před dvanácti tisíci lety a mohlo by se tak zdát, že se nás téma letošního Světového dne vody netýká. Je tomu ale právě naopak. Tím, že nemáme dlouhodobě vázané zásoby sladké vody v ledovcích a sněhu se změnou klimatu také ubývá, musíme co nejlépe hospodařit s přímým odtokem ze srážek. Opatření pro zvýšení retence vody v krajině i městech, racionální dostavba vodních nádrží pro akumulaci odtoku, recyklace vod, ochrana jejich jakosti – to vše jsou dílčí opatření, která pouze společně mohou zajistit dostatek kvalitní vody pro naše dlouhodobé potřeby. A to jak pro potřeby společnosti, tak i pro potřebu kvalitního životního prostředí, kterému koneckonců říkáme „životní“ proto, že podmiňuje naše zdejší bytí“.

Veronika Krejčí & Tiskové oddělení MŽP tel.: 267 122 835 nebo 267 122 058 e-mail: tiskove@mzp.gov.cz

Vazbu negativního dopadu tání ledovců na situaci v našich podmínkách komentuje i **předseda Asociace pro vodu ČR (CzWA) David Stránský**: „Poslední ledovec na Šumavě dle geografů roztál před dvanácti tisíci lety a mohlo by se tak zdát, že se nás téma letošního Světového dne vody netýká. Je tomu ale právě naopak. Tím, že nemáme dlouhodobě vázané zásoby sladké vody v ledovcích a sněhu se změnou klimatu také ubývá, musíme co nejlépe hospodařit s přímým odtokem ze srážek. Opatření pro zvýšení retence vody v krajině i městech, racionální dostavba vodních nádrží pro akumulaci odtoku, recyklace vod, ochrana jejich jakosti – to vše jsou dílčí opatření, která pouze společně mohou zajistit dostatek kvalitní vody pro naše dlouhodobé potřeby. A to jak pro potřeby

společnosti, tak i pro potřebu kvalitního životního prostředí, kterému koneckonců říkáme „životní“ proto, že podmiňuje naše zdejší bytí“.

https://www.mzp.cz/cz/news_20250321_Ledovce-jsou-pro-preziti-lidstva-klicove-jak-jsme-na-tom-ale-s-e-zajistenim-vodnich-zdroju-a-jejich-ochranou-u-nas